

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/1119/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112223778
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6112223778.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivicy Hanuskovej a členov senátu Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenskej republiky, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/283/2012-141 zo dňa 30. 06. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrhy navrhovateľa (vedené pred Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 7C/283/2012, 7C/287/2012, 7C/289/2012, 7C/290/2012, 7C/294/2012, 7C/296/2012, 7C/297/2012 a 7C/300/2012), spojené na spoločné konanie pod sp. zn. 7C/283/2012 uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7C/283/2012-67 zo dňa 30. 09. 2013, ktorými sa navrhovateľ domáhal zaplatenia majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, všetko titulom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, ktorá mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Banská Bystrica.

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že všetky exekučné konania tak, ako boli označované navrhovateľom, začali na návrh, ktorý bol podaný pred 01. 09. 2005, a preto s odkazom na ust. § 238 ods. 1 Exekučného poriadku sa takto začaté konania dokončia podľa platného práva do 31. 08. 2005. Zdôraznil, že v exekučných konaniach začatých do 31. 08. 2005, nebola v Exekučnom poriadku súdu stanovená žiadna lehota pre rozhodnutie o zmene exekútora. Z uvedeného preto nevyhnutne vyplynulo, že v exekučných konaniach začatých do 31. 08. 2005, t. j. vo všetkých exekučných konaniach, ktoré posudzoval okresný súd, nebola zákonom stanovená lehota na vydanie rozhodnutia o zmene exekútora, bez ohľadu na to, kedy bol návrh na zmenu doručený súdu. Okresný súd preto návrh ako bezdôvodný zamietol, keďže nebolo preukázané tvrdené porušenie povinností na strane exekučného súdu ani v jednom z exekučných konaní. Naviac poukázal na to, že vo všetkých vyššie uvedených exekučných konaniach bola exekúcia zastavená z dôvodu neprípustnosti pre konštatovanie, že exekučný titul - notárska zápisnica nebola spôsobilým exekučným titulom. K otázke navrhovateľom tvrdenej existencie nedôvodných - zbytočných prietahov v konaní, okresný súd poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR, podľa ktorej pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, prihliada Ústavný súd SR síce na lehoty,

ktoré sú uvedené v zákone, ale ich nedodržiavanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. V tejto súvislosti poukázal okresný súd aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 70/02. Na záver okresný súd zdôraznil, že navrhovateľ nepreukázal ani ďalšie predpoklady úspešnosti návrhu, konkrétne vznik škody a príčinnú súvislosť medzi tvrdným porušením povinnosti a vznikom škody. Ani znalecký posudok predložený navrhovateľom nepreukázal škodu a jej výšku vzniknutú v príčinnej súvislosti s konkrétnymi exekučnými konaniami s tým, že navrhovateľ bližšie ani konkretizoval, akým spôsobom došlo konaním súdu ku zániku jeho podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov, ani ako táto situácia ovplyvnila jeho ďalšie podnikateľské postupy. Mal za to, že exekučný súd nekonal v neprimerane dlhej dobe. Naopak, k vydaniu rozhodnutia o vyhlásení exekúcie za neprístupnú a k zastaveniu exekúcie z dôvodu neplatnosti zmluvných dojednaní došlo v krátkej dobe ihneď po preverení relevantných skutočností. Danú procesnú situáciu si zapríčinil samotný navrhovateľ, ktorý dojednania v zmluvách, na základe ktorých bola exekučným titulom notárska zápisnica, sám sformuloval vo svojich zmluvných podmienkach spôsobom, ktorý spôsobil ich neprijateľnosť.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie navrhovateľ z dôvodu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (ust. § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., súčasne v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď rozhodoval vylúčený sudca, ako aj k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Namietal i to, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doposiaľ neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Konkrétne namietal, že okresný súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a jeho právneho zástupcu, napriek tomu, že požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Okresný súd nemohol podľa neho postupovať podľa § 101 ods. 2 O. s. p., a ak tak urobil, odňal mu tým právo na konanie pred súdom. Dôvodom pre prerušenie konania, ako aj skutočnosť, aby bolo nariadené pojednávanie zrušené bola najmä okolnosť, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho managementu na prejednanie a rozhodnutie je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V konaní bolo preto možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad, pričom ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie. V dôsledku jeho neprítomnosti na pojednávaní, napriek tomu, že trval na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní, sa navrhovateľ nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Navrhovateľ sa teda nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie, v dôsledku čoho došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti, k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu možnosti konať pred súdom. Vzhľadom na tieto skutočnosti okresný súd rozhodol bez toho, aby mu umožnil, s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu, vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Navyiac, navrhovateľ ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení.

Ďalšou odvolacou námietkou bolo, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, preto okresný súd porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces, ak vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Dodal, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

K majetkovej škode navrhovateľ uviedol, že okresný súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného). Súd tým ignoroval všetky jeho tvrdenia

o majetkovej škode, ktorá mu vznikla. V tejto časti považoval rozhodnutie súdu za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keď z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybné k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Naviac, okresnému súdu vytýkal, že súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli navrhovateľom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky.

K nemajetkovej ujme navrhovateľ uviedol, že súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ako aj práv na prejednanie veci v primeranej lehote, ak súd sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase, a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod.

K návrhu na prerušenie konania konštatoval, že okresný súd bol povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o jeho návrhu na prerušenie konania osobitne rozhodnúť. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co 174/2014. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol návrh navrhovateľa vo veci samej a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý súdny proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010).

Úvodom odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O. s. p.). V tejto súvislosti je zjavné, že zrejme z dôvodu predkladania veľkého množstva typových podaní navrhovateľom na súdy, hmotnoprávne a ani procesnoprávne odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie.

Podstatná časť odvolacích námietok navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd nadriadený, rozhodol uzneseniami č. k. 3NcC/31/2012-9 zo dňa 12.10.2012, 43NcC/456/2012-9 zo dňa 11.10.2012, 41NcC/424/2012-9 zo dňa 11.10.2012, 43NcC/437/2012-9 zo dňa 11.10.2012, 41NcC/443/2012-9 zo dňa 11.10.2012, 5NcC/2/2012-8 zo dňa 11.10.2012, 41NcC/455/2012-9 zo dňa 11.10.2012, že zákonná sudkyňa JUDr. Ama Odalošová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veciach pod sp. zn. 7C/283/2012, 7C/287/2012, 7C/289/2012, 7C/290/2012, 7C/294/2012, 7C/296/2012, 7C/297/2012 a 7C/300/2012, (spojených na spoločné konanie vedené pred Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 7C/283/2012). Od vydania týchto rozhodnutí, v ktorých nadriadený súd podrobne uviedol dôvody, pre ktoré zákonného sudcu možno považovať za nestranného zo subjektívneho aj objektívneho hľadiska, nedošlo ku žiadnym novým skutočnostiam majúcim vplyv na nestrannosť zákonného sudcu. Napriek tomu sa odvolací súd touto námietkou zaoberal, ak z Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že v prípade, ak rozhodoval vo veci vylúčený sudca, ide o samostatný odvolací dôvod v zmysle § 221 ods. 1 písm. g) O. s. p. a navrhovateľ tento dôvod v odvolaní uplatnil. Odvolací súd k tejto námietke uvádza nasledovné:

Aktuálna aplikačná prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri zohľadnení tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska (teória zdania) sa v prevažujúcej miere prikláňa k záveru o povinnosti, ako aj požiadavke na sudcu v každej veci zachovať vecný, profesionálny prístup, nadhľad, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonával aj svoju funkciu, nezakladá pomer sudcu k veci, teda dôvod pre jeho vylúčenie. Je nutné rozlišovať medzi pojmom „súd“ a „sudcovia“ a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom príliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len samá táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak a priori stáli vo svetle spochybňujúcim ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu, nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne JUDr. Amy Odalošovej z prejednávania a rozhodovania predmetných vecí, ktoré sú vedené pod sp. zn. 7C/283/2012. Už vyššie uvedenými uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 3NcC/31/2012-9 zo dňa 12.10.2012, 43NcC/456/2012-9 zo dňa 11.10.2012, 41NcC/424/2012-9 zo dňa 11.10.2012, 43NcC/437/2012-9 zo dňa 11.10.2012, 41NcC/443/2012-9 zo dňa 11.10.2012, 5NcC/2/2012-8 zo dňa 11.10.2012, 41NcC/455/2012-9 zo dňa 11.10.2012, nebola zákonná sudkyňa JUDr. Ama Odalošová vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí vedených na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 7C/283/2012, 7C/287/2012, 7C/289/2012, 7C/290/2012, 7C/294/2012, 7C/296/2012, 7C/297/2012 a 7C/300/2012, pretože nebola zákonnou sudkyňou v exekučnej veci, resp. v konaní exekučného súdu, z ktorého postupu mala navrhovateľovi vzniknúť škoda. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 727/2011, v ktorom bol vyslovený názor, že sudcu vecne a miestne príslušného súdu nevyklučuje z prejednávania a rozhodovania vecí o náhradu škody len tá skutočnosť, že postupom sudcu v inej veci mala byť navrhovateľovi spôsobená škoda (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 102/2013). Aj keď navrhovateľ podal sťažnosť Ústavnému súdu Slovenskej republiky na porušovanie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a ktorá sa mala týkať práve uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré sú uvedené vyššie, napriek tomu otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca môže preskúmať súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, teda nie ústavný súd v konaní o sťažnosti navrhovateľa. Uvedené vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR v skutkovo a právne totožnej veci, napr. sp. zn. I. ÚS 89/2013 zo dňa 06. 02. 2013, resp. I. ÚS 92/2013 zo dňa 13. 02. 2013, ktorými rozhodoval o sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici, a ktorými rozhodol tak, že návrh navrhovateľa odmietol pre nedostatok právomocí Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie a rozhodnutie. Iné dôvody, pre ktoré by mal byť sudca, ktorý vo veci rozhodol, vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, ako sú už posúdené Krajským súdom v Banskej Bystrici ako súdom nadriadeným, navrhovateľ v odvolaní ani neuvádza. V predmetnej veci rozhodoval zákonný a nestranný sudca, preto k vade konania tvrdenej navrhovateľom zo stany okresného súdu nedošlo.

Neobstojí ani ďalšia námietka navrhovateľa, že rozhodnutím súdu vo veci samej bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, osobitne jeho možnosť konať pred súdom, ak tento predbehol vydaním meritorneho rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu. Navrhovateľ síce v odvolaní tvrdil, že proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podal odvolanie, pričom v čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, avšak pred rozhodnutím vo veci samej okresný súd skúmal, či sú splnené podmienky pre prerušenie konania na základe návrhu navrhovateľa, ktorým sa navrhovateľ domáhal prerušenia konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti navrhovateľa pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného

sudcu a na nestranný súd. O tomto návrhu okresný súd rozhodol tak, že návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol uznesením č. k. 7C/283/2012-88 zo dňa 19. 12. 2013 s odôvodnením, že z obsahu návrhu navrhovateľa nezistil dôvody na prerušenie konania v súlade s § 109 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. c) O. s. p., ak o námietke zaujatosti bolo rozhodnuté rozhodnutím súdu a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Navyiac konštatoval, že pripojená sťažnosť adresovaná Ústavnému súdu SR je nedatovaná a absentuje akýkoľvek dôkaz o tom, že bola skutočne podaná, a že Ústavný súd SR o nej koná. Okresný súd zistil, že Ústavný súd SR v obdobných sťažnostiach navrhovateľa rozhodoval a rozhodol tak, že sťažnosti navrhovateľa odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu SR na ich prerokovanie a rozhodnutie (I. ÚS 293/2013, II. ÚS 651/2013). Aj odvolací súd pred rozhodnutím vo veci samej skúmal vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu, a to uznesenia sp. zn. 7C/283/2012 - 88 zo dňa 19. 12. 2013, ktorým bol návrh navrhovateľa na prerušenie konania okresným súdom zamietnutý, a keďže nezistil žiadne procesno-právne, ani hmotno-právne pochybenie okresného súdu, napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil ako vecne správne, a to uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/381/2014-105 zo dňa 8. apríla 2014. Opätovné rozhodnutie okresného súdu o návrhu na prerušenie konania, ako aj o návrhu vo veci samej na pojednávaní dňa 30. 06. 2014 bolo aj v súlade s požiadavkou hospodárnosti konania, ak okresný súd v odôvodnení rozhodnutia odkázal na odôvodnenie už právoplatného rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Odvolací súd ďalej nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásadu kontradiktórnosti však nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami (ustanoveniami) procesného predpisu. Predovšetkým účastník konania realizuje svoje procesné práva v rámci súdneho pojednávania, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, pričom o možnosť ich uplatnenia sa obral sám svojim postupom, a to bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom, nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Podľa § 101 ods. 1, 2 O. s. p. účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu. Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Procesný postup okresného súdu, ktorý prejednal vec na nariadenom pojednávaní dňa 30. 06. 2014 bez účasti navrhovateľa, považoval navrhovateľ za rozporný s vyššie uvedeným § 101 ods. 2 O. s. p. majúci za následok odňatie možnosti konať pred súdom. O túto vadu konania ide vtedy, ak súd postupoval v konaní tak, že znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. Takým procesným právom účastníka občianskeho súdneho konania je aj právo majúce pôvod v samotnej Ústave Slovenskej republiky (čl. 48 ods. 2), aby vec bola prejednaná v jeho prítomnosti. To ale neznamená, že by súd vôbec nemohol rozhodnúť v neprítomnosti účastníka. Súd je ale vždy povinný takúto možnosť účastníkovi poskytnúť. Dôležitý dôvod, pre ktorý sa účastník nemôže zúčastniť pojednávania a žiada z tohto dôvodu o jeho odročenie, musí byť závažný z hľadísk objektívnych a subjektívnych. Súd pri žiadosti o odročenie pojednávania zisťuje, či účastníkom tvrdený dôvod, pre ktorý sa nemôže zúčastniť pojednávania je dôležitý, neumožňujúci mu zúčastniť sa pojednávania a či mohla byť prekážka predvídaná, prípadne odvrátená. Navrhovateľ však Okresnému súdu Banská Bystrica doručil návrh na zrušenie nariadeného pojednávania len z dôvodu, že nesúhlasil s rozhodnutím nadriadeného súdu o tom, či sú sudcovia Okresného súdu Banská Bystrica vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci. Netvrdil žiadny dôležitý dôvod, ktorý by mu bránil zúčastniť sa pojednávania nariadeného na 30. 06. 2014, na ktoré mu bolo doručené predvolanie dňa 07. 05. 2014 (viď doručka na č. I. 113 spisu). Navrhovateľom tvrdený dôvod, pre ktorý by nemal okresný súd pojednávať, správne prvostupňový súd vyhodnotil ako nebrániaci pojednávaniu veci vzhľadom na to, že o námietke zaujatosti proti sudcom Okresného súdu Banská Bystrica už v tom čase nadriadený súd právoplatne rozhodol. Vzhľadom na tieto zistenia odvolací súd dospel k záveru, že postup okresného súdu, ktorý prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti navrhovateľa, bol v súlade s § 101 ods. 2 O. s. p. a nie je možné ho hodnotiť ako nesprávny, t. j. taký, ktorým by sa navrhovateľovi odňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p..

Účasť na pojednávaní je právo, ktoré v prejednávanej veci navrhovateľom a jeho právnym zástupcom nebolo využité. Súčasne v tejto veci neexistoval iný dôležitý dôvod na odročenie pojednávania. Iné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k nežiaducim prieťahom v konaní, ktorých tvrdená existencia je v konečnom dôsledku základom samotného nároku uplatňovaného navrhovateľom v návrhu.

Navrhovateľ mal možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim s cieľom ovplyvniť súdne konanie, najmä sa nedôvodne nezúčastnil pojednávania dňa 30.06.2014, ak bolo predvolanie navrhovateľovi doručené dňa 07.05.2014 a jeho právnemu zástupcovi, teda s dostatočným predstihom. Navrhovateľ, ako i jeho právny zástupca mal dostatočný čas na prípravu pojednávania a zároveň možnosť oboznámiť sa so všetkými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, vrátane podaní odporcu. Vykonal dokazovanie oboznámením s podstatným obsahom znaleckého posudku predloženého navrhovateľom.

V žiadnom prípade neobstojí ani ďalšie tvrdenie navrhovateľa, ak uvádza, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Uvedené je v úplnom rozpore s vyššie uvedenými skutočnosťami, ak okresný súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný. Navrhovateľovi teda nebolo žiadnym postupom okresného súdu odňaté právo zúčastniť sa verejného pojednávania, prípadne sa oboznámiť s obsahom spisu, listinnými dôkazmi, vyjadreniami odporcu a podobne (viď aj ust. § 44 ods. 1 O. s. p.).

Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením sa s exekučnými spismi Okresného súdu Banská Bystrica, a to sp. zn. 2Er/1000/2004, 2Er/1436/2004, 2Er/1134/2004, 3Er/47/2004, 2Er/1829/2003, 3Er/969/2003, 3Er/446/2005, 3Er/1068/2005, ktoré ako jediný dôkaz výslovne žiadal aj navrhovateľ, a ktoré spisy bol aj v rámci exekučného konania k dispozícii navrhovateľovi ako oprávnenému. Navrhovateľ práve vychádzajúc z obsahu týchto exekučných spisov vychádzal aj pri podaní návrhu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Pokiaľ ide o vyjadrenie odporcu zo dňa 29. 05. 2013, ktoré bolo Okresnému súdu Banská Bystrica doručené dňa 05. 06. 2013, bolo právnemu zástupcovi navrhovateľa doručené dňa 21. 06. 2013 (viď doručku z č. I. 66 spisu), pričom k verejnému vyhláseniu rozsudku došlo až na pojednávaní dňa 30. 06. 2014. Navrhovateľ mal preto aj v tomto prípade dostatočný časový priestor oboznámiť sa s argumentáciou protistrany a súčasne sa k nej i vyjadriť. Odvolací súd preto opätovne zdôrazňuje, že v prípade, ak by navrhovateľ využil svoje vyššie uvedené práva, mal by možnosť oboznámiť sa s vyššie uvedeným exekučným spisom, ako aj s písomným podaním odporcu, adekvátne naň včas reagovať pred rozhodnutím vo veci samej. Okresný súd neporušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces.

I keď čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej v texte len „dohovor“) zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené; tieto záležitosti preto musia byť primárne upravené vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi súdmi. Ústava SR neupravuje prípustnosť dôkazov, ale ponecháva jej úpravu na príslušné zákony, spravidla na procesné kódexy. Takisto význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu - inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03).

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a záver o tom, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Treba dodať, že aj podľa judikatúry ústavného súdu nepatrí do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Keďže odvolací súd má za to, že navrhovateľovi nebolo žiadnym spôsobom odňaté právo konať pred súdom, resp. jeho právo na kontradiktórny súdny proces a súčasne vo veci rozhodol zákonný a nestranný sudca, prejednal následne rozhodnutie okresného súdu vo veci samej.

Hmotno-právnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nerozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote. Okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že v súdnej veci k prietiahom nedošlo, nemal za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Konštatoval, že navrhovateľ nepreukázal ani vznik škody a príčinnú súvislosť medzi tvrdeným porušením povinnosti a vznikom škody.

Právny záver okresného súdu spočívajúci v tom, že Exekučný poriadok v ust. § 44 ods. 6, v platnom znení ku dňu 31. 08. 2005 (§ 238 ods. 1 Exekučného poriadku) neurčoval konajúcemu súdu lehotu, v ktorej by mal exekučný súd rozhodnúť o zmene exekútora, a preto nie je možné konštatovať, že by okresný súd nerozhodol v zákonnej 30 dňovej lehote, ak táto nebola daná, prípadne, že by spôsobil svojím konaním akékoľvek prietahy v exekučnom konaní, považuje za vecne správny.

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že v exekučných konaniach vedených pred Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 2Er/1000/2004, 2Er/1436/2004, 2Er/1134/2004, 3Er/47/2004, 2Er/1829/2003, 3Er/969/2003, 3Er/446/2005, 3Er/1068/2005, bola exekúcia okresným súdom vyhlásená za neprípustnú a bola zastavená, v dôsledku ktorého rozhodnutia o zastavení exekúcie odpadol predmet konania o návrhu na zmenu súdneho exekútora, preto bol návrh na zmenu exekútora zamietnutý.

Odvolací súd zdôrazňuje, že exekučný súd bol nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydávaním poverenia na vykonanie exekúcie, ale napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť, pričom exekučný súd tak môže urobiť aj bez návrhu. Po podaní žiadosti o zmenu exekútora následne okresný súd vykonával v tejto veci úkony nevyhnutné pre jej posúdenie a rozhodnutie, v dôsledku čoho nie je možné konštatovať, že by okresný súd postupoval nesústredene a so zbytočnými prietahmi, ako na to poukazoval navrhovateľ v písomne podanom návrhu.

Iné je posúdenie, že ak k vydaniu rozhodnutí, ktorými bol návrh na zmenu exekútora zamietnutý (resp. v exekučných konaniach 3Er 47/2004 a 3Er 446/2005 o ňom rozhodnuté nebolo), došlo po 2 až 3 mesiacoch od podania žiadosti, či konal okresný súd konal neprimerane dlho a spôsobil tým prietahy v konaní. Aj odvolací súd poznamenáva, že doba rozhodovania o návrhu na zmenu súdneho exekútora v trvaní 2 až 3 mesiacov nie je neprimeraná, najmä s prihliadnutím na okolnosti daného prípadu, keď tak okresnému ako aj odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že navrhovateľ podával žiadosti o udelenie poverení na vykonanie exekúcií, ako aj návrhy na zmenu súdneho exekútora hromadne, teda v rovnakom čase zaťažil všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom na čo musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho návrhu bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom. Je preto zrejmé, že vyššie uvedenú lehotu je možné považovať za akceptovateľnú. Ústavný súd SR vo vyššie uvedenom rozhodnutí poukazuje na svoju dovtedajšiu judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, resp. právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama o sebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (napr. I. ÚS 42/01). V prejednávanom prípade nedošlo k žiadnym prietahom v konaní zo strany exekučného súdu a vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora po 2 až 3 mesiacoch od podania návrhu na jeho zmenu je v súlade s právom navrhovateľa na spravodlivý súdny proces bez zbytočných prietahov.

Odvolací súd zdôrazňuje, že účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie aj v prípade zmeny exekútora zostávajú zachované, a to bez ohľadu na skutočnosť, či došlo k zmene súdneho exekútora a kedy k uvedenej zmene došlo.

Všeobecne v súlade s ustálenou súdnou praxou možno nesprávny úradný postup vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý - či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu, alebo s ňou nesúvisí - nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Pod termín „postup“ možno subsumovať ako (činnosť) štátneho orgánu, tak aj jeho nekonanie (nečinnosť alebo opomenutie), vid' aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 24/2004. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom je v systave práva zaradená do občianskoprávného zodpovednostného systému; ide o občianskoprávnu zodpovednosť osobitného druhu upravenú samostatným zákonom. Ide o zodpovednosť objektívnu bez zreteľa na zavinenie, nemožno sa jej zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je jednak v danej veci vytýkaný nesprávny úradný postup okresného súdu, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Keďže predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné, teda kumulatívne splnenie všetkých troch základných predpokladov je zrejmé, že bez zistenia prvého predpokladu, a to nesprávneho úradného postupu, nie je dôvodné skúmať existenciu vzniku škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy, resp. príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ak jeden z predpokladov nevyhnutný pre vznik zodpovednosti za škodu, a to nesprávny úradný postup nebol v konaní zistený, preukázaný, a naopak, vykonané dokazovanie preukázalo, že okresný súd v exekučnom konaní postupoval plynulo a bez prieťahov, nedošlo k vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktorá by prípadne mohla byť spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom. Okresný súd preto dôvodne aj s prioritou na hospodárnosť konania ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti neskúmal.

Navrhovateľ však nijako nenapadol uvedené skutkové a právne závery okresného súdu, ktoré boli hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu. Napriek tomu odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum vecí. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Nedôvodné je aj vytýkanie navrhovateľa okresnému súdu, že sa nezaoberal posúdením znaleckého posudku predloženého v konaní, ak jeho tvrdenie je v úplnom rozpore s odôvodnením napadnutého rozhodnutia na str. 9 ods. 3, v ktorom okresný súd jednoznačne konštatuje, čo z predloženého znaleckého posudku, z ktorého vyplýva, že okresný súd sa so znaleckým posudkom oboznámil a konštatoval, že predložený znalecký posudok nepreukazuje škodu a jej výšku vzniknutú v príčinnej súvislosti s konkrétnymi exekučnými konaniami.

Okresný súd správne poukázal na to, že exekučný súd sa musel predovšetkým zaoberať otázkou prípustnosti exekúcie a nie návrhom na zmenu exekútora, ktorý návrh sa stal bezpredmetným po zistení, že nariadená exekúcia je neprípustná. Nie je potom rozhodujúce, či a v akej lehote bolo rozhodnutie o zamietnutí návrhu na zmenu exekútora, keď samotné exekučné konanie bolo zastavené pre neprípustnosť spôsobenú na strane samotného oprávneného s tým, že až do poverenia vykonaním exekúcie nového exekútora v zmysle § 44 ods. 9 Exekučného poriadku, ostáva v účinnosti poverenie pôvodného exekútora, ktorý je nielen oprávnený, ale aj povinný vykonávať exekúcie v prospech oprávneného.

Okresný súd sa správne v odôvodnení rozhodnutia zamerával len na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce, pretože všeobecný súd - prvostupňový súd, nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Okresný súd stručne a jasne objasnil skutkový, ako i právny základ rozhodnutia, ktorý postačuje pre záver o tom, že nárok navrhovateľa nie je dôvodný.

Vzhľadom na tieto dôvody, ako aj dôvody, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvého stupňa, a ktoré nebolo potrebné pre svoju presvedčivosť opätovne uvádzať v tomto rozhodnutí, odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil, a to vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov prvostupňového konania (§ 206 ods. 2 O. s. p.). Okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania vychádzal správne z ust. § 142 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v konaní a súčasne dôvodne aplikoval ust. § 151 O. s. p..

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v odvolacom konaní. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný a odporca si napriek úspechu v odvolacom konaní náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O. s. p.), tieto mu zo spisu nevyplývajú, preto odvolací súd odporcovi ich náhradu nepriznal.

Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.